

סוג הבחינה: בגרות לבתי-ספר על-יסודיים

מועד הבחינה: קיץ תשס"א, 2001

מספר השאלון: 034103

א ז ר חות

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	–	(12×2)	–	24	נקודות
פרק שני	–	(16×2)	–	32	נקודות
פרק שלישי	–	(10×2)	–	20	נקודות
פרק רביעי	–	(12×2)	–	24	נקודות
סה"כ	–			100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מינחדות: אין.

כתיב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רישום טיוטות כלשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה! רשום "טייטה" בראש כל עמוד טיוטה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (24 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1-3 (לכל שאלה – 12 נקודות).

1. במהדורת החדשות בטלוויזיה הוקרנו ממקום שבו קרתה תאונת דרכים קשה תמונות החושפות את הנפגעים בתאונה. מאוחר יותר אחד הנפגעים העלה טענות נגד הקרנת תמונות אלה.
 - על איזו זכות יכול היה הנפגע לבסס את טענתו נגד הקרנת התמונות בטלוויזיה? נמק את קביעתך.
 - על איזו זכות יכלו נציגי הטלוויזיה לבסס את החלטתם להקרין את התמונות? נמק את קביעתך.
2. באחת מרשתות הרדיו הוחלט להעלות תכנית מוזיקלית חדשה. בדיון שנערך בנושא בלטו שתי הצעות:
 - הצעה א' – בתכנית יש לשדר מוזיקה שהציבור הרחב מעדיף לשמוע.
 - הצעה ב' – בתכנית יש לשדר בכל פעם סוג מוזיקה שונה, בהתאם לטעמים של ציבורים שונים.
 - על איזה עיקרון מעקרונות הדמוקרטיה אפשר לבסס את הצעה א'? נמק את קביעתך.
 - על איזה עיקרון מעקרונות הדמוקרטיה אפשר לבסס את הצעה ב'? נמק את קביעתך.
3. המשטרה חסמה למעבר כלי רכב קטע של רחוב שבו גר ראש הממשלה.
 - דיירים מהרחוב פנו לבית-המשפט בדרישה להסיר את המחסומים. המשטרה התנגדה.
 - על איזו זכות יכלו הדיירים לבסס את פנייתם לבית-המשפט? נמק את קביעתך.
 - על איזו זכות יכלה המשטרה לבסס את התנגדותה להסרת המחסומים? נמק את קביעתך.

פרק שני (32 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 4-7 (לכל שאלה – 16 נקודות).

4. ציין איזו שיטת בחירות לפרלמנט מעודדת ריבוי מפלגות.

הצג יתרון אחד וחסרון אחד של ריבוי מפלגות בכרלמנט.
5. מדוע חשוב שחקיקה תיעשה בתהליך ארוך, הכולל שלבים אחדים (שלוש קריאות)?

בתשובתך הבא שני נימוקים.
6. הצג שתי מטרות של הפרדת הרשויות במדינה דמוקרטית.
7. מדוע זכויות האדם והאזרח מכונות "זכויות טבעיות"? הסבר.

הצג שתי חובות של האדם כאזרח.

פרק שלישי (20 נקודות)

קרא בעיון את הקטע שלפניך, וענה על שתיים מהשאלות 8-10. (לכל שאלה – 10 נקודות)

האופי היהודי של מדינת ישראל

ראש עיריית הרצליה הודיעה על כוונתה לאשר את פתיחת הקניון החדש בהרצליה בשבתות. בדיון שנערך בעקבות זאת עם ראש העירייה, חברי ואני הבאנו כמה נימוקים נגד פתיחת הקניון בשבתות.

כמוני, אנשים רבים בציבור בישראל רוצים שביום שבת האווירה ברשות הרבים (פרהסיה) תהיה שונה מהאווירה ביום חול. אנחנו תומכים בפעולות תרבות, ספורט וביילוי בשבתות, אך שוללים פתיחת עסקים ~~ועלים לא חיוניים בשבת.~~

כאשר נעשו ניסיונות בקרב יהודים לקבוע יום מנוחה ביום אחר, הכול חזרו תמיד אל יום המנוחה דווקא בשבת.

נימוק נוסף שהעלינו בדיון היה שפתיחת הקניון בשבת תביא לכך שמקומות עבודה (בקניון) ייסגרו בפני הציבור הדתי.

כמו כן פתיחת הקניון בשבת תגרום, לדעתנו, לפגיעה ב"סטטוס-קוו", וכתוצאה מכך יתערער הקיום המשותף בין דתיים וחילוניים במדינה.

(מעובד על-פי מאמר בהארץ, 5/9/2000)

8. ציין גישה אחת מבין הגישות השונות באשר לאופי היהודי של מדינת ישראל, שמתאימה לעמדתו של כותב המאמר. נמק את קביעתך בעזרת הקטע.

9. ציין עיקרון דמוקרטי אחד שעלול להיפגע בגלל פתיחת הקניון בשבת. נמק את תשובתך על-פי טענותיו של כותב המאמר.

10. הסבר כיצד האופי היהודי של מדינת ישראל בא לידי ביטוי בשניים מחוקי המדינה.

פרק רביעי (24 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 11-14 (לכל שאלה – 12 נקודות).

11. לא כל אי־ציות לחוק, לפקודה או לצו בישראל נחשב לעבריינות. הסבר קביעה זו.
12. אדם שנתבע בבית־משפט ביקש לפסול את השופט הדן בעניינו, כיוון שהשופט הוא קרוב משפחה של הצד שתובע אותו לדין. מהי הזכות שעליה מתבסס התובע בבקשתו? נמק.
13. בנורווגיה החוק מחייב את האזרחים לתת לילדיהם שמות נורווגיים בלבד. איזה יסוד בזהות הלאומית בא לידי ביטוי בחוק זה? נמק.
14. משרד החינוך החליט לפתח תכנית לימודים חדשה לבתי־ספר דרוזיים בנושא מורשת הדרוזים. מהי הזכות שעליה התבססה החלטה זו? נמק את קביעתך.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך